

Hans Schinkel

Wat is leuker: de Nachtwacht zien of de Nachtwacht zien en ook wat van de schilder Rembrandt te weten? Ik geloof het laatste en zo is het met de natuur ook. Er zouden dan ook gidsen moeten zijn die een gebied niet alleen beschrijven, maar ook verklaren, zodat de bezoeker zelf kan begrijpen wat er te zien is. Als je nu in een boekhandel naar reisgidsen kijkt, zie je veel gidsen die aandacht besteden aan Europese steden, architectuur en cultuur. Maar informatie over Europese natuurgebieden is uiterst schaars! Tenminste, tot voor kort. Want vorig jaar verschenen deze reisgidsen, nota bene uitgegeven bij onze eigen KNNV-uitgeverij.

Tijd voor een interview met Dirk Hilbers, één van de krachten achter Crossbill Guides Foundation, de stichting die verantwoordelijk is voor deze nieuwe reisgidsen.

In Europa op stap met Crossbill Guides

Stichting Crossbill Guides... nog nooit van gehoord!

"Dat kan wel kloppen. We zijn namelijk vrij nieuw, opgericht in december 2004."

Waarom maken jullie reisgidsen?

"Er wordt veel gepraat over de noodzaak om het draagvlak voor natuurbescherming te vergroten. Ook wij denken dat dit erg belangrijk is en willen hier met onze gidsen een bijdrage aan leveren. We proberen aan te haken bij de grote groep van natuurliefhebbers die meer wil dan alleen een beschrijving van een natuurgebied."

Dat klinkt nogal ambitieus...

"Onze gidsen leggen de nadruk op het inzichtelijk maken van de natuur in een bepaald gebied. Centraal staan vragen als: waarom zie ik een bepaald soort natuur? Hoe zit deze natuur in elkaar? Waarom is dit bijzonder? Hoe herken ik dit zelf?"

Zijn jullie reisgidsen ook voor een KNNV-er interessant?

"Zeker. Als bezoeker in een gebied ben je nieuw. Een heldere uitleg over hoe het dehesa-ecosysteem in Zuidwest-Spanje voor een grote vogelrijkdom verantwoordelijk is, is ook voor een KNNV-er interessant. Ken je de Biebrzamoerassen in Polen? Weet je waarom de zeldzame Waterrietzanger juist in de moerasrand langs de heuvelruggen voorkomt. Het antwoord hierop is boeiend, omdat je een stukje werking van de natuur te zien krijgt.

Voordat ik de gids schreef, wist ik het niet, terwijl ik de Biebrza toch al behoorlijk goed kende. Ik leer elke dag bij, ik heb een wereldbaan."

Kun je hiervan een voorbeeld geven?

"Wij geven niet simpelweg het aantal vlinders met hun namen. Wij noemen de meest opvallende soorten en geven bijzonderheden over levenscyclus, leefomgeving, afhankelijkheid van bepaalde planten, enzovoorts. Het laten zien van deze mechanismen stimuleert de fascinatie voor de natuur.

Het is natuurlijk ook belangrijk om die natuur te zien, daarom hebben we ook rouwbeschrijvingen opgenomen."

Gaat het alleen om kennis van een gebied?

"Fascinatie, kennis en genieten is niet alleen leuk, maar ook noodzakelijk voor het creëren van voldoende draagvlak voor de bescherming en het beheer van Europese natuurgebieden. Natuurgebieden worden doorgaans beschermd om hun ecologische waarden. Deskundigen weten vaak waaruit deze waarden bestaan. Door samenhangende informatie te verstrekken over ontstaansgeschiedenis, menselijke invloeden, fauna en flora wil Crossbill Guides een breder publiek enthousiasmeren voor de waarden van een natuurgebied. Met de gids in de hand kan de lezer ofwel bezoeker de ecologische verbanden binnen het gebied ontdekken en beleven."

Wat is jullie doelgroep?

"Geïnteresseerde, Engels lezende, natuurliefhebbers, zoals wandelaars, amateur-biologen, KNNV'ers, plantenliefhebbers en vogelaars, vormen onze doelgroep."

Waarom in het Engels?

"Wij denken dat het Nederlandse taalgebied te klein is voor onze gidsen, vandaar de keuze voor Engels, dat voor veel Europeanen de tweede taal is."

Hoe zijn de gidsen opgezet?

"Een Crossbill gids bestaat uit een algemeen deel waarin het landschap, de ecologie, flora, fauna en de invloed van de mens in het gebied inzichtelijk gemaakt wordt en een praktisch deel, waarin routes (te voet, te fiets, auto, kano, enzovoorts) worden beschreven. In het eerste deel wordt veelvuldig verwezen naar die routes, zodat de lezer ook weet waar het beschrevene te

zien is. Ook wordt praktische informatie over reistijd, verblijf, gevaren, etcetera gegeven en tot slot een verklarende woordenlijst en een vertaling van de genoemde soorten in het Duits, Nederlands, Latijn en de landstaal."

Zijn de gidsen moeilijk om te lezen?

"De gidsen zijn geschreven in een losse en enthousiaste schrijfstijl. De stijl is niet te populair en niet belerend, vakjargon wordt zoveel mogelijk vermeden of tenminste uitgelegd."

Waarom kozen jullie voor de naam Crossbill (Kruisbek) Guides?

"De Kruisbek is een goed voorbeeld van onze filosofie: op het eerste gezicht een dikke rode vink met een rare snavel. Die snavel is schitterend aangepast aan het naaldbos waar deze vogels leven. De snavel wordt gebruikt als schaar om kegels open te knippen en de zaden te eten. De gekruiste snavel maakt hun overleven mogelijk. Als je dit weet, begrijp je waarom de snavel van die dikke rode vogel niet goed sluit."

Doen jullie dit dan allemaal zelf?

"We werken wel veel samen met lokale en Nederlandse experts op deelonderwerpen van de gids, zoals een reptielenexpert, een boscoloog enzovoort. Voor iedere gids trekken we weer nieuwe experts aan. Daarnaast zijn we een vast team van experts

DOELSTELLINGEN CROSSBILL GUIDES FOUNDATION

Crossbill Guides Foundation geeft reisgidsen uit om:

- meer mensen te laten genieten van de Europese natuur;
- meer mensen bewust te maken voor de problemen van de natuurbescherming, zodat een groter draagvlak ontstaat voor het behoud van de natuur en van de unieke halfnatuurlijke landschappen in Europa;
- de ecologische wetenschap te populariseren;
- lokale initiatieven op het gebied van natuurbescherming en natuureducatie te steunen. Hierbij staat het draagvlak onder de lokale bevolking centraal.

aan het verzamelen, die meewerken en meedenken over de volgende gidsen."

Je zoekt dus een soort KNNV-ers-going-European?

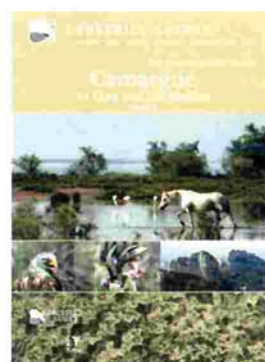
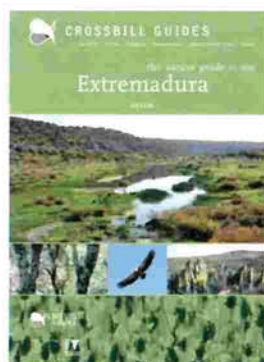
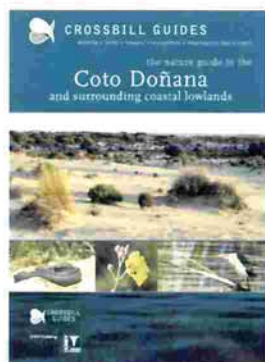
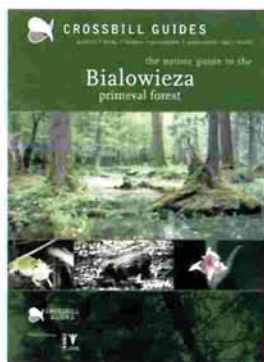
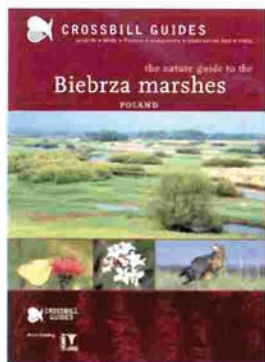
"Juist, iedere KNNV-er die zich geroepen voelt en kan en wil bijdragen, is van harte uitgenodigd om met mij contact op te nemen (info@crossbillguides.com)."

En tot slot, waarom zit die Waterrietzanger nu juist langs de rand van een heuvelrug?

"Lees onze gids over de Biebrza!"

Hans Schinkel is hoofdredacteur van Natura.

Dirk Hilbers is de drijvende kracht achter de reisgidsen van de Stichting Crossbill Guides: "De Kruisbek is een goed voorbeeld van onze filosofie." FOTO: HANS SCHINKEL

VEEL TITELS OP STAPEL

Crossbill Guides zijn stevige paperbacks in een handzaam formaat. De boeken tellen tussen de 120 en 200 pagina's en kosten circa € 20,-.

Inmiddels zijn voor drie gebieden gidsen verschenen: de Biebrza, de Bialowieza en de Coto Doñana:

- NG1 Biebrza, 108 p., € 17,95
  - NG2 Coto Donana, 160 p., € 19,95
  - NG3 Bialowieza, 144 p., € 19,95
- De vierde gids verschijnt binnenkort:
NG4 Extremadura, 224 p., € 24,95

De vijfde gids behandelt de Camargue: NG5 Camargue, ca. 220 p., € 24,95

Aan gidsen voor de Frans-Italiaanse Alpen, de Cevennen, Andalusië en de Hortobágy wordt gewerkt. Tevens wordt gedacht aan een gids voor het Nederlandse Waddengebied.